

Ризики у проектній команді

Підвищення складності проектів, динамічні ринкові умови, використання нових технологій вимагають створення комплексних проектних команд, які складаються з різних фахівців, що працюють для досягнення спільної мети — виконання проекту та мінімізації проектних ризиків. Відсутність повної та достовірної інформації, існування протидіючих тенденцій, наявність елементів випадковості та умов невизначеності у процесі реалізації проекту, обумовлюють потенційну загрозу виникнення ризиків у проектній команді. Виникає необхідність в зменшенні існуючих ризиків в управлінні, саме тому ризик-менеджмент є однією з найважливіших складових ефективного роботи проектної команди. Практик та науковець Том Демарко наголошує, що для ефективного управління проектом досить управляти його ризиками.

Дослідження проблеми ризиків у проектній діяльності присвячені численні наукові праці зарубіжних та вітчизняних науковців, зокрема: Н.Адамової, Л. Батенка, С. Бушуєва, В. Василенка, М. Грашина, Л. Кобиляцького, В. Ліщинської, І. Мазур, М.Ньюелла та ін. Однак, проблема формування комплексного підходу до управління ризиків у проектній команді залишається недостатньо опрацьованою, зокрема у пошуку механізмів управління такими ризиками, враховуючи реалії вітчизняної економіки та менталітету.

Управління ризиками в проектній команді, за М. Грашиною, можна трактувати як комплекс знань і навичок, що дозволяють планувати і реалізовувати дії з реагування на негативні або позитивні події, які з певною ймовірністю можуть виникнути в ході виконання проекту. З метою підвищення ефективності та мінімізації ризиків у роботі команди проекту доцільним є отримання синергійного ефекту.

Синергія (від грец. *συνεργία* Synergos — (syn) разом; (ergos) діючий, дія) — це сумуючий ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їх дія суттєво переважає ефект кожного окремого компонента у вигляді простої їх суми. Наприклад, знання і зусилля кількох людей можуть організовуватися таким чином, що вони взаємно посилюються. А також наявність здорового психологічного клімату у проектній команді, існування духу взаємодопомоги та підтримки, порозуміння тощо.

При формуванні проектної команди керівникові проекту необхідно сформувати організаційну структуру та розподілити функціональні обов'язки. Доцільно отримати рекомендаційні листи з відгуками про попередні проекти, відповідність кваліфікаційному напрямку. Сформувавши попередній склад команди, можна застосувати широко відомий Белбін-тест, який дозволить визначити роль кожного виконавця у команді. Окрім цього, варто також провести попереднє тестування проектної команди, що дозволить переконатися у життєздатності та можливості досягнення проектних цілей.

Таким чином, сформувавши проектну команду, необхідно підтримувати її роботу на належному рівні, відслідковувати та унеможливити виникненню потенційних ризиків чи конфліктних ситуацій. Предметом подальших досліджень може бути мінімізація ризиків настання конфліктів в умовах невизначеності та високої інтенсивності роботи

1. Різник В.В. Ризик-менеджмент в управлінні проектами [Електронний ресурс] / В.В. Різник — Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua>.
2. Батенко Л.П., Загородніх О.А., Ліщинська В.В. «Управління проектами» [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://library.if.ua>,
3. Ковшун Н.Е. Аналіз та планування проектів. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.ebooktime.net>.